

Sankthans 2018, Matt 11,7-14

*Vi bygde katedraler høyt mot himlen,
men du gikk hele tiden lengre ned.*

(Norsk salmebok 364, Så kom du da til sist.)

Med Ylva Eggehorns tekst fortsatt svevende i øregangene, møter vi dagens tematikk. På Sankthansdagen handler det om døperen Johannes, og også i fortellingen om Johannes møter vi Gud som nok en gang er på vei fra sin høye himmel og ned i det kaos som er vår verden. «Vi bygde katedraler høyt mot himlen, men *du* gikk hele tiden lengre ned,» skriver Ylva Eggehorn. Hvem *er* Gud? Gud er alltid annerledes enn vi tror. Det får vi se også i dagens evangelium. De står skrevet hos evangelisten Matteus i det 11. kapitlet:

Da de gikk, begynte Jesus å tale til folket om Johannes: «Hva dro dere ut i ødemarken for å se? Et siv som svaier i vinden? Nei! Hva gikk dere ut for å se? En mann kledd i fine klær? De som går i fine klær, bor i kongenes slott. Hva gikk dere da ut for å se? En profet? Ja, jeg sier dere: mer enn en profet! Det er om ham det står skrevet:

Se, jeg sender min budbærer foran deg,

han skal rydde veien for deg.

Sannelig, jeg sier dere: Blant dem som er født av kvinner, har det ikke stått fram noen større enn døperen Johannes. Men den minste i himmelriket er større enn han. Fra døperen Johannes' dager og like til nå trenger himmelriket seg fram, og de som trenger på, river det til seg. For alle profetene og loven har profetert fram til Johannes. Og om dere vil ta imot det: Han er den Elia som skulle komme.

Slik lyder det hellige evangeliet.

Det heter seg at mennesker søker Gud, i alle fall er det noen av oss som gjør det innimellom, men vår søken etter Gud kan aldri måle seg med Guds søken etter oss. I Apostlenes gjerninger som vi hørte fra i sted, oppsummerer Paulus frelseshistorien når han beskriver Guds søken etter sine barn og forsøk på å nå frem til menneskene: På utallige måter har Gud gjennom tidene sendt konger, dommere og profeter. Til sist sendte han Johannes, den siste veirydderen før Jesus. Og Paulus slår fast, kraftfullt og med all sin overbevisningsevne: «Det er til oss ordet om denne frelsen er blitt sendt.» (Apg 13,26)

Det har ikke manglet på kraftfulle vitnesbyrd om Gud gjennom bibelhistorien. En av de største profetene var Elia. I dagens evangelietekst er det Jesus som vitner om Johannes. Jesus kaller Johannes for «den Elia som skulle komme». Med de ordene løfter han Johannes og gir ham den høyeste status man kunne gi til en forkynner i samtiden.

Tar vi ett skritt tilbake og betrakter disse vitnesbyrdene om Guds profeter, slår det meg at Gud fremstår som litt *desperat*: Jeg kjenner min bibelhistorie. Jeg har levd meg inn i fortellingene om Guds profeter gjennom tidene. Noen er kvinner, de fleste er menn.

De står frem som einstøinger, sterke, men redde, ofte uvillige og bevisste på sine egne mangler, bare tenk på Moses som var så redd for å tale.

Og noen er overmodige, fulle av selvbevissthet, ikke minst Elia som utfordret alle Ba'alsprofetene til konkurranse om å påkalle lyn og torden fra himmelen.

Mens noen var i sine følelsers vold og på randen av galskap, bare tenk på kong Saul, deprimert og morderisk som han var på sine gamle dager, eller David med sin voldsomme seksuelle appetitt som ikke lot seg stagge., men også med en enorm

kreativ kraft og følsomhet som ga seg utslag i en stor produksjon av salmer.

De var hudløse, disse Guds profeter, forsvarsløse mot de ordene som Gud la ned i dem og som de ble nødt til å stå frem og forkynne. Gud ristet dem, brukte dem, brøt dem ned og løftet dem opp. Å være Guds profet må være et av de tyngste og ensomste kall et menneske kan få.

Johannes går inn i denne rekken av tragiske profetskikkelser. Livshistorien hans er rystende. Han ender sine dager i kong Herodes fengsel og blir til slutt halshugget.

Slik arbeider altså Gud når han vil frelse oss mennesker. Er dere enige i at han virker litt desperat, for å si det forsiktig?

Men slik *blir* en mor som elsker sine barn og gjør alt hun kan for å redde oss.

Nu vill jag sjunga om modersvingen som mig betäcker i nödens tid.

- skrev Lina Sandell (Norsk salmebok 316). Bak Guds desperate utspill for å nå frem til våre hjerter, banker et morshjerte som

aldri får hvile før barna er samlet under hennes beskyttende vinge.

Sankthansdagen, det er dagen etter sankthansbålene, dagen da forkullede bålrester ligger igjen på stranden sammen med tomme ølbokser og halvspiste grillpølser. Hva betyr Guds søken etter oss mennesker – sånn i hverdagen, når festen er over og alle har gått hjem? Søker vi noe *mer*, eller har vi det bra som vi har det? Og om vi har det bare bra, *trenger* vi Gud da? Jeg kan ikke besvare disse spørsmålene, for jeg kjenner ikke ditt liv, dine savn, dine gleder. Men siden vi nå er kommet til kirken i dag, så må det jo være noe som driver oss hit, en søken etter *noe*. Kanskje etter Gud? Kanskje etter et fellesskap? Kanskje etter en dypere mening i tilværelsen?

Jesus snakket om Johannes - en av de største og særeste profetene i bibelhistorien – en av de mest tragiske og storslåtte forkynnerne, en av dem som måtte betale dyrt for å ha fulgt kallet. «Blant dem som er født av kvinner, har det ikke stått fram noen større enn døperen Johannes,» sa han. Men så føyer han til: «Fra døperen Johannes' dager og like til nå trenger himmelriket seg fram, og de som trenger på, river det til seg.»

Kan det stemme, *river* vi himmelriket til oss? Ja, Gud er kanskje desperat, men hvor desperate er *vi* i jakten på himmelriket? Slett ikke desperat i det hele tatt? Uten å skjære alle over én kam; jeg er redd de fleste av oss overhode ikke kan matche Guds søken. Han søker etter oss med hele sitt hjerte og all sin sjel, men søker *vi* Gud?

Kanskje vi skal være glade for at Gud alltid er annerledes enn vi tror, at han alltid søker lenger *ned*, på leting etter den som selv ikke søker. Jeg tror vi skal være glade for at Gud har en «modersvinge» som folder seg rundt oss, fordi vi er som blinde fugleunger som ikke vet hva og hvem vi roper på, der vi ligger og strekker hals mot himmelen. Så kommer Gud til oss like fullt og gir oss den føden vi trenger, fordi vi ikke har forstand til å søke den selv.

Å være Guds profet er et ensomt yrke. La oss takke for at Gud ikke har kalt *oss* til annet enn å ta imot himmelriket og være blant hans uforstandige og ofte utakknemlige barn. Og når vi har takket for det, så la oss reise oss og bekjenne vår hellige tro. Vi synger sammen nr. 979.1 i salmeboken.